
Virkelighetsdata

SPRÅKSPALTEN

KASHIF WAQAR FAIZ

kashif.faiz@medisin.uio.no

Kashif Waqar Faiz (f. 1978) er spesialist i nevrologi, ph.d., master i helseadministrasjon og seksjonsleder/overlege og forsker ved henholdsvis Nevroklinikken og Avdeling for helsetjenesteforskning (HØKH), Akershus universitetssykehus.

ESPEN SAXHAUG KRISTOFFERSEN

Espen Saxhaug Kristoffersen (f. 1980) er lege i spesialisering i nevrologi, ph.d og førsteamanuensis ved henholdsvis Nevroklinikken, Akershus universitetssykehus og Avdeling for allmenntidrett, Universitetet i Oslo.

***Real world data* er et uttrykk som brukes i økende omfang. Vi foreslår *virkelighetsdata* som avløserord på norsk.**

Illustrasjonsfoto: iStock

Når nye engelske ord og uttrykk kommer inn i medisinsk terminologi, bør man prøve å finne norske erstatninger. Et uttrykk som fanget vår oppmerksomhet på den europeiske nevrologikongressen i Amsterdam i 2017, var *real world*, enten stående alene eller etterfulgt av et annet ord (ramme 1) (1). Uttrykket skrives både med og uten bindestrek, og med små og store forbokstaver, så det virker ikke som det er konsensus om den engelske skrivemåten. Mye brukt er *real world data* og *real world evidence* med trebokstavsforkortelsene RWD og RWE.

Tabell

Ramme 1 Søk i titler i det vitenskapelige programmet til 3rd Congress of the European Academy of Neurology i juni 2017 med søkeordene *real world* eller *real-world* (1)

Real-World conditions
Real world data
Real world evidence
Real world experience
Real-World outcomes
Real world (...) population
Real-world results
Real-world setting
Real-world study/studies
Real-World treatment

Definisjoner

Real world data kan defineres som data som ikke kommer fra randomiserte, kontrollerte, kliniske intervensjonsstudier, men fra vanlig klinisk praksis, observasjonsstudier eller registerdata, altså fra «den virkelige verden». Ifølge en annen definisjon er *real world data* all form for informasjon som kommer etter det som samles inn i fase III-studier (2).

Økende bruk

Søk i Pubmed gir over 22 000 treff (30.6.2017), og bruken er økende. Man kan kanskje gå så langt som å si at RWD og RWE er blitt motebegreper som brukes i ulike sammenhenger. Det synes å være en kreativ måte å si at man bruker observasjonsdata fra klinisk praksis og/eller registerdata, og ikke data fra

randomiserte, kontrollerte studier. På den annen side er slik pragmatisk forskning etterspurt, og dermed av verdi, i en verden hvor randomiserte, kontrollerte studier kritiseres for å være stringente, ekskluderende, ressurskrevende og klinisk lite relevante (2).

Kronglete uttrykk

På norsk har *real world evidence* blitt oversatt til «data fra virkeligheten» (3), og *real world* til «den virkelige verden» (4). Vi synes det er kronglete uttrykk. Aktuelle alternativer kan være: virkelige data, faktiske data, upåvirkede data, ekte data og reelle data. En enda kortere og mer elegant mulighet er *virkelighetsdata*. Vi foreslår derfor at *virkelighetsdata* brukes om *real world data* på norsk.

LITTERATUR

1. 3rd Congress of the European Academy of Neurology. Interactive Programme Planner. <https://ipp-ean17.netkey.at/index.php?p=elasearch&t=browsepresentations> (30.6.2017).
2. Mahajan R. Real world data: Additional source for making clinical decisions. *Int J Appl Basic Med Res* 2015; 5: 82. [PubMed][CrossRef]
3. DM Arena. Real World Evidence – kan data fra virkeligheten gi bedre behandling? *Dagens Medisin*. <https://www.dagensmedisin.no/dm-arena/arkiv/dm-arena-real-world-evidence/> (30.6.2017).
4. Hjelmæsæth J. Randomiserte studier – nyttige for hvem? *Tidsskr Nor Lægeforen* 2014; 134: 1819. [PubMed]

Publisert: 13. november 2017. *Tidsskr Nor Legeforen*. DOI: 10.4045/tidsskr.17.0574
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 3. juli 2026.